

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2023/4/НА-СТА-ТТЗ

Баянхонгор 2023 он Цахим хуудас: www.open.audit.mn	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэням Утас: 99442140 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Б.Азбаяр Утас: 99049866 Цахим хаяг: bunchinsurenn@audit.gov.mn
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	/мянган төгрөгөөр/ 5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	/мянган төгрөгөөр/ 6
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	/мянган төгрөгөөр/ .9
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	/мянган төгрөгөөр/ 10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	/мянган төгрөгөөр/ 13
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн тайлан	15
3. Аудитын тайлан	15
3.1 Ерөнхий зүйл	15
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	16
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	17
3.4 Материаллаг байдал	17
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	17
3.5.1. Мөнгөн хөрөнгө	17
3.5.2 Авлага.....	17
3.5.3 Бараа материал.....	18
3.5.7 Үндсэн хөрөнгө.....	19
Эх сурвалж: Заг сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан	20
Эх сурвалж: Заг сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан	20
3.5.8 Өр төлбөр байхгүй	20
3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо	20
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	20
3.5.10 Орлогын данс	21
3.5.11 Зардлын данс	22
3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	22
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	24
3.8 Аудитын гол асуудал.....	24
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	25
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	25
3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	26
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	26
4. Аудитын илрүүлэлт	26
4.1.1 Албан шаардлага	26
4.2.1 Зөвлөмж.....	27
5. Хавсралт 1.: Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт.....	27

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Баянхонгор аймгийн Санхүүгийн хяналт, аудитын алба нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилтын хүрээнд 103 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг 86.5 хувийн гүйцэтгэлтэй тайлагнасан байна.

Заг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайланд толилууаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй, аудитад ажил гүйлгээг түүврийн аргыг ашиглан гүйцэтгэсэн болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	927,515,032.96	1,049,381,421.44
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	391,353,075.97	784,414,387.44
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	391,353,075.97	784,414,387.44
31210	Төгрөг	391,353,075.97	784,414,387.44
31211	Төрийн сангийн харилцах	391,353,075.97	784,414,387.44
33	АВЛАГА	289,749,649.02	185,326,882.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	521,010.80	0
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	178,290,000.00	0
33500	Бусад авлага	3,549,437.22	18,509,000.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	2,540,437.22	17,500,000.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	1,009,000.00	1,009,000.00
33600	Зээлийн авлага	107,389,201.00	166,817,882.00
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	107,389,201.00	166,817,882.00
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	107,389,201.00	166,817,882.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	219,682,067.97	60,162,812.00
35100	Түүхий эд материал	174,182,314.89	37,641,555.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	161,827,982.69	37,641,555.00
35130	Эм боох материал	12,354,332.20	0
35400	Хангамжийн материал	45,499,753.08	22,521,257.00
35410	Бичиг хэргийн материал	1,095,950.00	1,272,300.00
35420	Аж ахуйн материал	18,938,183.08	3,267,807.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	453,400.00	0
35450	Барилгын засварын материал	0	4,000,000.00
35460	Хүнсний материал	1,674,200.00	0
35470	Бусад хангамжийн материал	23,338,020.00	13,981,150.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	26,730,240.00	19,477,340.00
36100	Барааны нөөц	4,714,840.00	4,714,840.00
36300	Тэжээлийн нөөц	22,015,400.00	14,762,500.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,118,619,912.57	1,166,989,863.68
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	5,118,619,912.57	1,166,989,863.68
39200	Биет хөрөнгө	5,067,850,745.90	1,128,996,696.97
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,579,851,873.00	742,754,119.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-312,309,579.79	-73,325,705.98
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	154,184,800.00	140,804,800.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-71,482,942.62	-73,361,466.60
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	667,788,447.60	382,047,242.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-506,218,266.23	-212,433,495.29
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	142,222,241.80	37,816,326.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-81,591,622.88	-25,564,600.81
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	602,955,940.00	505,030,101.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-328,252,954.18	-295,905,622.35
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	198,105,400.00	0
39217	Ном	22,597,409.20	1,135,000.00
39300	Биет бус хөрөнгө	50,769,166.67	37,993,166.71
39301	Програм хангамж	3,842,500.00	2,300,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,259,333.33	-570,833.29
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	48,186,000.00	36,264,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	6,046,134,945.53	2,216,371,285.12
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	6,046,134,945.53	2,216,371,285.12

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

51	Засгийн газрын хувь оролцоо	6,046,134,945.53	2,216,371,285.12
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	1,483,681,137.50	544,528,092.00
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	1,483,681,137.50	544,528,092.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	2,743,005,788.30	1,351,913,307.46
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	846,111,339.70	5,001,419,986.85
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,896,894,448.60	-3,649,506,679.39
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,819,448,019.73	319,929,885.66
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	6,046,134,945.53	2,216,371,285.12

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,947,643,209.00	1,873,874,924.54
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	277,913,993.82	719,999,967.33
110	Орлогын албан татвар	51,771,249.22	134,313,603.08
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	51,771,249.22	134,313,603.08
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	0	99,293,064.85
110002	Үйл ажиллагааны орлого	17,631,908.00	13,010,833.11
110003	Хөрөнгийн орлого	29,832,939.22	21,127,445.12
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	4,306,402.00	882,260.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	1,526,000.00	22,654,168.25
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0	751,918.25
113002	Бууны албан татвар	1,526,000.00	1,920,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0	19,982,250.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	224,616,744.60	563,032,196.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	4,405,660.00	4,001,600.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	378,760.00	582,200.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	4,026,900.00	3,419,400.00
1181	Газрын төлбөр	531,384.60	1,593,156.00
118101	Газрын төлбөр	531,384.60	1,593,156.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	218,419,200.00	557,437,440.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	218,419,200.00	557,437,440.00
1183	Бусад татвар	1,260,500.00	0
118301	Бусад татвар	1,260,500.00	0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,782,325,736.02	452,643,380.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,782,325,736.02	452,643,380.00
120003	Торгуулийн орлого	6,441,700.00	7,660,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	6,866,833.00	3,797,157.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,866,833.00	2,767,157.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000,000.00	1,030,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	1,733,832,438.22	377,623,268.00

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	35,184,764.80	63,562,955.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,887,403,479.16	701,231,577.21
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,097,244,332.84	26,858,833.21
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	41,470,132.84	26,858,833.21
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,055,774,200.00	0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	410,425,874.50	42,299,344.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0	37,299,344.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	89,377,505.00	5,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	40,963,369.50	0
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	280,085,000.00	0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,365,031,131.82	632,073,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	693,823,731.82	0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	602,322,200.00	497,107,600.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	68,885,200.00	134,965,800.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	14,702,140.00	0
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	14,702,140.00	0
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,019,057,297.50	1,026,170,309.26
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,019,057,297.50	1,026,170,309.26
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,212,685,582.57	754,682,309.26
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,078,442,927.54	260,141,429.95
210101	Үндсэн цалин	964,305,094.79	213,737,590.00
210102	Нэмэгдэл	78,783,501.40	44,880,388.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,221,214.60	0
210104	Урамшуулал	31,133,116.75	1,523,451.95
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	136,409,397.95	32,610,487.12
210201	Тэтгэврийн даатгал	97,864,580.16	22,694,779.20
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,727,886.37	2,155,914.48
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,419,732.91	2,096,347.04
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,023,391.85	489,556.99
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	19,373,806.66	5,173,889.41
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	198,910,909.05	33,006,175.00

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210301	Гэрэл, цахилгаан	10,079,110.05	9,832,255.00
210302	Түлш, халаалт	187,801,299.00	23,173,920.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,030,500.00	0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	123,356,695.42	44,626,037.00
210401	Бичиг хэрэг	8,492,240.00	10,115,350.00
210402	Тээвэр, шатахуун	47,839,022.10	24,433,190.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,119,400.00	637,600.00
210404	Ном, хэвлэл	736,400.00	0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	10,363,325.00	5,996,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,339,896.00	1,443,297.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	0	2,000,000.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	45,323,412.32	0
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	143,000.00	0
2105	Нормативт зардал	64,279,538.50	2,700,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	38,582,038.50	0
210502	Хоол, хүнс	24,663,100.00	0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,034,400.00	2,700,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,060,200.00	66,980,300.00
210604	Урсгал засвар	10,060,200.00	66,980,300.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,947,100.00	5,662,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,947,100.00	5,662,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	324,377,941.68	147,523,944.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	318,510,041.68	143,401,944.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,798,500.00	500,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	16,900.00	18,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	8,500.00	40,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,044,000.00	3,564,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	269,900,872.43	161,431,936.19
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,694,174.00	52,426,400.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,316,010.00	12,196,700.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	226,890,688.43	96,808,836.19
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	806,371,714.93	271,488,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	39,217,300.00	32,947,300.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	12,135,900.00	14,353,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	27,081,400.00	18,594,300.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	736,752,751.88	238,540,700.00

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	693,823,731.82	234,483,700.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	41,470,132.84	0
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,458,887.22	4,057,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	30,401,663.05	0
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	30,401,663.05	0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	1,928,585,911.50	847,704,615.28
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	31,691,462.90	4,497,211,294.67
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	19,966,715.59	230,073,334.66
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	11,724,747.31	0
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	0	4,098,199,146.04
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	0	168,938,813.97
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	1,896,894,448.60	-3,649,506,679.39

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,483,681,137.50	1,840,222,578.46	825,336,780.97	4,149,240,496.93
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	20,774,558.73	20,774,558.73
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,483,681,137.50	1,840,222,578.46	846,111,339.70	4,170,015,055.66
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	-20,774,558.73	0	-20,774,558.73
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0	0
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0	0
7	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0	0	0	0
8	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0	0
9	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	1,896,894,448.60	1,896,894,448.60
10	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,483,681,137.50	1,819,448,019.73	2,743,005,788.30	6,046,134,945.53
11	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,483,681,137.50	1,819,448,019.73	2,743,005,788.30	6,046,134,945.53
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-939,153,045.50	1,499,518,134.07	2,258,414,198.55	-180,256,981.02
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	544,528,092.00	319,929,885.66	5,001,419,986.85	5,865,877,964.51
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0	0	0
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0	0

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0	0
17	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0	0	0	0
18	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0	0
19	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	-3,649,506,679.39	-3,649,506,679.39
20	2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	544,528,092.00	319,929,885.66	1,351,913,307.46	2,216,371,285.12

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,085,877,782.98	1,460,260,020.54
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	277,913,993.82	719,999,967.33
110	Орлогын албан татвар	51,771,249.22	134,313,603.08
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	51,771,249.22	134,313,603.08
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	0	99,293,064.85
110002	Үйл ажиллагааны орлого	17,631,908.00	13,010,833.11
110003	Хөрөнгийн орлого	29,832,939.22	21,127,445.12
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	4,306,402.00	882,260.00
113	Хөрөнгийн албан татвар	1,526,000.00	22,654,168.25
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0	751,918.25
113002	Бууны албан татвар	1,526,000.00	1,920,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0	19,982,250.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	224,616,744.60	563,032,196.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	4,405,660.00	4,001,600.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	378,760.00	582,200.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	4,026,900.00	3,419,400.00
1181	Газрын төлбөр	531,384.60	1,593,156.00
118101	Газрын төлбөр	531,384.60	1,593,156.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	218,419,200.00	557,437,440.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	218,419,200.00	557,437,440.00
1183	Бусад татвар	1,260,500.00	0
118301	Бусад татвар	1,260,500.00	0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	98,850,310.00	39,028,476.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	98,850,310.00	39,028,476.00
120003	Торгуулийн орлого	6,441,700.00	7,660,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	92,408,610.00	31,368,476.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	91,408,610.00	30,338,476.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000,000.00	1,030,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,709,113,479.16	701,231,577.21
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,097,244,332.84	26,858,833.21
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	41,470,132.84	26,858,833.21

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,055,774,200.00	0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	232,135,874.50	42,299,344.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0	37,299,344.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	89,377,505.00	5,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	40,963,369.50	0
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	101,795,000.00	0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,365,031,131.82	632,073,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	693,823,731.82	0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	602,322,200.00	497,107,600.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	68,885,200.00	134,965,800.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	14,702,140.00	0
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	14,702,140.00	0
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,739,437,550.14	869,070,709.07
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,739,437,550.14	869,070,709.07
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,933,065,835.21	805,207,575.86
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,078,803,229.21	276,580,793.95
210101	Үндсэн цалин	849,546,707.96	213,729,895.00
210102	Нэмэгдэл	154,149,920.41	44,880,388.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,221,214.60	0
210104	Урамшуулал	70,885,386.24	1,523,451.95
210105	Гэрээт ажлын хөлс	0	16,447,059.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	136,565,690.67	34,531,212.12
210201	Тэтгэврийн даатгал	98,020,872.88	23,966,305.88
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,727,886.37	2,356,277.45
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,419,732.91	2,183,624.04
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,023,391.85	521,517.68
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	19,373,806.66	5,503,487.07
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	199,131,409.05	219,051,485.79
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,079,110.05	18,168,914.79
210302	Түлш, халаалт	187,801,299.00	197,669,542.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,251,000.00	3,213,029.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	72,072,159.00	43,243,040.00

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210401	Бичиг хэрэг	8,484,190.00	9,735,650.00
210402	Тээвэр, шатахуун	46,242,644.00	24,433,190.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,119,400.00	637,600.00
210404	Ном, хэвлэл	736,400.00	0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,337,500.00	5,996,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,152,025.00	2,440,000.00
2105	Нормативт зардал	72,011,270.00	2,700,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	41,871,290.00	0
210502	Хоол, хүнс	21,024,480.00	0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	9,115,500.00	2,700,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,781,500.00	14,105,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,467,800.00	0
210604	Урсгал засвар	9,313,700.00	14,105,300.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,947,100.00	5,662,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,947,100.00	5,662,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	312,984,083.28	56,461,544.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	307,116,183.28	52,339,544.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,798,500.00	500,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	16,900.00	18,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	8,500.00	40,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,044,000.00	3,564,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	43,769,394.00	152,872,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,482,694.00	140,675,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,286,700.00	12,196,700.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	806,371,714.93	63,863,133.21
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	39,217,300.00	32,947,300.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	12,135,900.00	14,353,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	27,081,400.00	18,594,300.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	736,752,751.88	30,915,833.21
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	693,823,731.82	0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	41,470,132.84	26,858,833.21
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,458,887.22	4,057,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	30,401,663.05	0
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	30,401,663.05	0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	346,440,232.84	591,189,311.47
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	108,505,790.00	198,128,000.00

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	108,505,790.00	198,128,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	108,505,790.00	198,128,000.00
220001	Барилга байгууламж	98,984,840.00	102,300,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	9,520,950.00	95,828,000.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-108,505,790.00	-198,128,000.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	237,934,442.84	393,061,311.47
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	153,418,633.13	391,353,075.97
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	391,353,075.97	784,414,387.44

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Гүйцэтгэл зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,161,030,600.00	998,040,531.86	369,000,898.79
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	984,447,600.00	895,740,531.86	266,700,898.79
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	951,474,300.00	862,793,231.86	266,700,898.79
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	303,255,300.00	276,580,793.95	9,704,422.00
210101	Үндсэн цалин	220,927,700.00	213,729,895.00	0
210102	Нэмэгдэл	48,377,500.00	44,880,388.00	0
210104	Урамшуулал	1,701,300.00	1,523,451.95	0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	32,248,800.00	16,447,059.00	0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	38,601,600.00	34,531,212.12	1,154,666.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	27,012,100.00	23,966,305.88	0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,469,800.00	2,356,277.45	0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,743,200.00	2,183,624.04	0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	579,200.00	521,517.68	0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,797,300.00	5,503,487.07	0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	239,037,100.00	219,051,485.79	165,766,810.79
210301	Гэрэл, цахилгаан	18,196,900.00	18,168,914.79	0
210302	Түлш, халаалт	216,540,200.00	197,669,542.00	0
210303	Цэвэр, бохир ус	4,300,000.00	3,213,029.00	0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	44,520,000.00	43,243,040.00	0
210401	Бичиг хэрэг	9,725,400.00	9,735,650.00	0
210402	Тээвэр, шатахуун	24,433,600.00	24,433,190.00	0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,901,400.00	637,600.00	0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,000,000.00	5,996,600.00	0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,459,600.00	2,440,000.00	0
2105	Нормативт зардал	2,700,000.00	2,700,000.00	0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,700,000.00	2,700,000.00	0

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	40,180,000.00	37,705,300.00	2,625,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,000,000.00	0	0
210602	Тавилга	23,680,000.00	23,600,000.00	0
210604	Урсгал засвар	14,500,000.00	14,105,300.00	0
2107	Томилолт, зочны зардал	6,652,000.00	5,662,000.00	0
210702	Дотоод албан томилолт	6,652,000.00	5,662,000.00	0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	94,328,300.00	87,059,200.00	0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	90,206,300.00	82,937,200.00	0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000.00	500,000.00	0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	18,000.00	18,000.00	0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	40,000.00	40,000.00	0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564,000.00	3,564,000.00	0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	182,200,000.00	156,260,200.00	87,450,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	169,700,000.00	143,763,500.00	0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12,500,000.00	12,496,700.00	0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	32,973,300.00	32,947,300.00	0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	32,973,300.00	32,947,300.00	0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	14,373,300.00	14,353,000.00	0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	18,600,000.00	18,594,300.00	0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	176,583,000.00	102,300,000.00	102,300,000.00
220001	Барилга байгууламж	176,583,000.00	102,300,000.00	0
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,161,030,600.00	1,002,255,607.86	414,381,041.72
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	135,712,200.00	0	-628,009,633.07
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	0	0	-835,921,331.86
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	135,712,200.00	0	0
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	905,608,400.00	970,887,131.86	1,012,052,198.79
320001	Орон нутгийн төсвөөс	905,608,400.00	835,921,331.86	877,086,398.79
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	0	134,965,800.00	0
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	119,710,000.00	31,368,476.00	30,338,476.00
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	25,500,000.00	30,338,476.00	0
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000,000.00	1,030,000.00	0
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	93,210,000.00	0	-12,210,660.29
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	97,507,701.29	97,507,701.29
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	101,722,777.29	101,722,777.29
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	50	48	48
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2	2	2

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

610001	Төсвийн байгууллага	2	2	2
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	24	23	23
620001	Удирдах ажилтан	8	8	8
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	12	12	12
620003	Үйлчлэх ажилтан	2	2	2
620004	Гэрээт ажилтан	2	1	1
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	24	23	23
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9	9	9
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	6	6	6
650010	Гэрээт ажилтан	2	1	1
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7	7	7

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	42,299,344.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	42,299,344.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	38,242,344.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	38,242,344.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	38,242,344.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,057,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	4,057,000.00
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,057,000.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	42,299,344.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	42,299,344.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	37,299,344.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,000,000.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Заг сумын Засаг даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагад нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгохтой холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Б.Азбаяр гүйцэтгэж аудитын менежер А.Цээням, Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Заг сумын сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 16-ний өдрийн 1/07 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Заг сумын Засаг даргын 1 дүгээр гарын үсгийг Засаг дарга Т.Нямжаргал, 2 дугаар гарын үсгийг санхүүгийн албаны дарга Д.Дуламсүрэн нар зурж байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Заг сумын Засаг даргын үйл ажиллагааны эрхэм зорилго нь “Орон нутгийн бие даан хөгжих боломжийг бүрдүүлж эрчимжсэн мал аж ахуй, газар тариалангийн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, хүний хөгжил, язгуур эрх ашиг, өв соёл ёс заншлаа эрхэмлэн дээдэлж, төрийн үйлчилгээнд иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэн, айл өрх бүр ажил орлоготой, байгалийн тэнцвэрт байдлыг хангасан хөгжингүй эдийн засагтай үйлдвэрлэгч сум болно” гэж тодорхойлсон байна.

Дээрх эрхэм зорилгынхоо хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг хэрэгжүүлэхээр тодорхойлсон байна. Үүнд:

- Хөдөө аж ахуйг хөгжүүлэх
- Газар тариаланг хөгжүүлэх
- Нийтийн аж ахуй, жижиг дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх
- Байгаль хамгаалах хөтөлбөр
- Сумын эдийн засаг нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийг хэрэгжүүлэх
- Төрийн бодлого, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх, сурталчлах, сургалт сурталчилгаа
- Сумын засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсан зорилтуудыг хэрэгжүүлэх
- Монгол улсын Засгийн газраас Боловсрол Соёл, Эрүүл мэндийн салбарт хэрэгжиж буй дэд хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлэх
- Иргэдийн оролцоог хангах

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн байна.

Баянхонгор аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба нь Заг сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын 2022 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд тусалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн нийт зардлын дүнг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 70 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн 998,040.5 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 9,980.4 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 6,986.3 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

3.5.1. Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 391353,0 мянга, эцсийн үлдэгдэл 784414,3 мянган төгрөг болж 393064,3 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Төрийн сангийн харилцах дансанд байгаа мөнгөн хөрөнгө	391353,0	784414,3	393064,3	100
Дүн	391353,0	784414,3	393064,3	100

Эх сурвалж: Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 784414,3 мянган төгрөг нь төрийн сангийн орон нутгийн ерөнхий орлогын дансанд буцаан төвлөрүүлсэн 62312,1 мянга, Орон нутгийн хөгжлийн сангийн дансанд 74537,2 мянга, Сум хөгжүүлэх сангийн дансанд 27185,5 мянга, орон нутгийн ерөнхий орлогын үлдэгдэл 620379,5 мянган төгрөг байршиж байна.

3.5.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 289749,6 мянга, эцсийн үлдэгдэл 185326,8 мянган төгрөг болж 104422,8 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 2. Авлагын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
----------	----------------	-----------------	------------------------

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Ажиллагсадтай холбогдсон авлага	156,2	-	(156,2)
Татаас санхүүжилтын авлага	180195,1	-	(180195,1)
Байгууллагаас авах авлага	1000,0		(1000)
Хувь хүмүүсээс авах авлага	1009,0	18509,0	17500
Хувь хүмүүст олгосон зээл	107389,2	166817,8	59428,6)
Хувийн хэвшлийн аж ахуй нэгжид олгосон зээл			-
Дүн	289749,6	185326,8	-100422,8

Эх сурвалж: Заг сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нийт авлагын 90 хувь буюу 166817,8 мянган төгрөгийг сум хөгжүүлэх сангийн авлага, 10.4 хувь буюу 18509,0 мянган төгрөг нь Орон нутгийн хөгжлийн сангийн авлага байна.

Хүснэгт № 3. Авлагын үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Засаг даргын Тамгын газар	19,4		-19,4	0
ИТХ	75,0		-75,0	0
Соёл	0		0	0.0
ЭМТ	180195,1		-180195,1	0
СХС	107389,2	166817,8	59428,6	90,0
Цэцэрлэг	0			0.0
ЕБС	61,8		-61,8	0
ОНХСан	2009,0	18509,0	17500,0	10
НИЙТ ДҮН	289749,6	185326,8	-100422,8	100.00

Эх сурвалж: Заг сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Сум хөгжүүлэх сангийн авлага оны эхэнд 107389,2 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байсан бөгөөд тус онд 6 иргэнд 86000,0 мянган төгрөгийн зээл олгож тус сангийн үйл ажиллагааны зардалд 1450,0 мянган төгрөг зарцуулсан бөгөөд 29338,4 мянган төгрөгийн авлагыг барагдуулж оны эцэст 166817,8 мянган төгрөгийн зээл, зээлийн хүүгийн авлагын үлдэгдэлтэй байна.

3.5.3 Бараа материал

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 246412,3 мянга, эцсийн үлдэгдэл 79640,1 төгрөг болж, 166772,2 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 4. Бараа материалын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Тусгай зориулалтын материал	161827,9	37641,5	-124186,4
Эм боох материал	12354,3	0	-12354,3
Бичиг хэргийн материал	1095,9	1272,3	176,4
Аж ахуйн материал	18938,1	3267,8	-15670,3
Сэлбэг хэрэгсэл	453,4		-453,4
Түлш, шатах тослох материал	0		0
Барилгын засварын материал	0	4000,0	4000,0
Хүнсний материал	1674,2	0	-1674,2
Бусад хангамжийн материал	23338,0	13981,1	-9356,9
Мал амьтад			0
Нөөцийн бараа	26730,2	19477,9	-7252,3
Дүн	246412,3	79640,1	-166772,2

Эх сурвалж: Заг сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 79640,1 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 166772,2

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

мянган төгрөгөөр буурсан Ерөнхий боловсролын сургууль, Эрүүл мэндийн төв, хүүхдийн цэцэрлэг, соёлын төв нь улсын төсвийн байгууллага болсонтой холбоотой тухайн төвлөрүүлэн захирагчийн тайланд нэгтгэгдэхгүй болсонтой холбоотой байна.

Хүснэгт № 5. Бараа материалын үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ИТХ	,3590,9	3680,7	89,8	4,6
ЗДТГ	69167,7	71244,6	2076,9	89,5
Соёл	11121,6		(11121,6)	-
ЭМТ	43384,0		(43384,0)	-
ОНХС	4714,8	4714,8	0	5,9
ЕБС	67975,2		(67975,0)	-
Цэцэрлэг	46457,3		(46457,3)	-
НИЙТ ДҮН	246412,3	79640,1	-166772,2	100,0

Эх сурвалж: Заг сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд нийт нэмэгдсэн 159004,2 мянган төгрөгийн бараа материалын 95439,3 мянган төгрөгийн хөрөнгийг төсвийн хөрөнгөөр, 63564,9 мянган төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авсан байна. Мөн нийт хасагдсан 325776,4 мянган төгрөгийн 168940,7 мянган төгрөг буюу 68,5 хувь нь шилжүүлсэн бүтцийн өөрчлөлттэй холбоотой байна.

Хүснэгт № 6. Бараа материалын орлого, зарлагын төрөл /мянган төгрөг/

Нэмэгдсэн	159004,2	Хасагдсан	325776,4
Худалдан авсан	95439,3	Худалдсан, зарцуулсан	156835,7
Хандиваар		Шилжүүлсэн бүтцийн өөрчлөлтөөр	0
Шилжүүлсэн авсан	63564,9	шилжүүлсэн	168940,7
бусад		бусад	0

Эх сурвалж: Заг сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.7 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 6418475 мянга, эцсийн үлдэгдэл 1847580,6 мянган төгрөг болж 3951630,1 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 7. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
БИЕТ ХӨРӨНГӨ	6367705,9	1809587,5	--4558118,4	97,9
Барилга байгууламж, орон сууц	4579851,8	742754,1	--3837097,7	40,2
Тээврийн хэрэгсэл	154184,8	140804,8	-13380,0	7,6
Машин тоног төхөөрөмж	667788,4	382047,2	--285741,2	20,6
Тавилга эд хогшил	142222,2	37816,3	-104405,9	2,0
Дуусаагүй барилга байгууламж	198105,4	0	-198105,0	0,0
Номын фонд	22597,4	1135,0	-21462,4	0,1
Бусад үндсэн хөрөнгө	602955,9	505030,1	-97925,8	27,3
БИЕТ БУС ХӨРӨНГӨ	50769,1	37993,1	-12776,0	2,1
Программ хангамж	3842,5	2300,0	-1542,5	0,1
Бусад биет бус хөрөнгө	48186,0	36264,0	-11922,0	2
НИЙТ ДҮН	6418475,0	1847580,6	--3951630,1	100,0

Эх сурвалж: Заг сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Тайлант онд Ерөнхий боловсролын сургууль, хүүхдийн цэцэрлэг, Эрүүл мэндийн төв, соёлын төвийн байгууллагууд улсын төсвийн байгууллага болсонтой холбоотой шилжүүлсэн бүтцийн өөрчлөлтөөр 4647419,1 мянган төгрөгийг шилжүүлсэн байна.

Хүснэгт № 8. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ИТХ	17507,0	16553,7	-953,3	0,8
ЗДТГ	1754808,4	1831597,8	767894,0	99,2
Соёл	1794603,4		-1794603,4	0,0
ЕБС	1313415,1		-1313415,1	0,0
Цэцэрлэг	496696,0		-496696,0	0,0
Эмнэлэг	1092704,5		-1092704,5	0,0
ОНХСан			0,0	0,0
НИЙТ ДҮН	6419734,6	1848151,5	--4571583,1	100.061

Эх сурвалж: Заг сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд 473451,2 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн бөгөөд үүний 44,3 хувь буюу 209997,1 мянган төгрөгийг хөрөнгийн үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авсан нь голлох нөлөө үзүүлж байна

Хүснэгт 9. Үндсэн хөрөнгийн орлого, зарлагын төрөл /мянган төгрөг/

Нэмэгдсэн	473451,2	Хасагдсан	5045034,2
Худалдан авсан	95828,0	Худалдсан	
Хандиваар	0.00	Акталсан	199509,7
Шилжүүлэн авсан	209997,1	Шилжүүлсэн бүтцийн өөрчлөлтөөр	4647419,1
бусад	167629,1	Бусад	198105,1

Эх сурвалж: Заг сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.8 Өр төлбөр байхгүй

3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 6046134,9 мянга, эцсийн үлдэгдэл 2216371,2 мянган төгрөг болж, 3829763,7 мянган төгрөгөөр төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 12. ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУВИЙ ОРОЛЦОО /МЯНГАН ТӨГРӨГ/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн+ Буурсан -	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1483681,1	544528,0	(939153,1)	14.3
Өмч: - төрйн			-	-
Хуримтлагдсан үр дүн	2743005,7	1351913,3	(1391152,4)	80.2
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1819448,0	319929,8	(1499518,4)	5.5
Дүн	6046134,9	2216371,2	(3829763,7)	100.0

Эх сурвалж: Заг сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 3829763,7 мянган төгрөгөөр буурсан нь Ерөнхий боловсролын сургууль, хүүхдийн цэцэрлэг, Эрүүл мэндийн төв, соёлын төвийн байгууллагууд бүтцийн өөрчлөлтөөр тухайн тайлант нэгтгэгдээгүйтэй холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.10 Орлогын данс

Сумын ИТХ-ын 2021.12.20-ны өдрийн хуралдаанаар 05/10 дугаар тогтоолоор сумын төсвийн татварын орлогыг 160300,0 мянга, хүү торгуулийн орлогыг 5,000.0 мянга, нийт 165300.0 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Хүснэгт №13. Төвлөрүүлэх орлого /мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1.Татварын орлого	160300,0	719999,9	559699,9	449
ЦХТА рлого /суутган/	72000,0	99293,0	27293,0	138
Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	1000,0	751,9	-248,1	75
Бууны татвар	2000,0	1920,0	-80,0	96
ИОТХ	20000,0	13010,8	-6989,2	65
Улсын тэмдэгтийн хураамж	1500,0	582,2	-917,8	39
Хадгаламжийн хүүгийн орлого	32000,0	21127,4	-10872,6	96
Үл хөдлөх хөрөнгө худалдан борлуулсаны орлого	3,000.0	882,2	-2117,8	29
Малын тоо толгойн албан татвар	20000,0	19982,2	-17,8	99
Газрын төлбөр	2800,0	1593,1	-1206,9	57
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	6,000.0	3419,4	-2580,6	57
Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	-	557437,4	557437,4	557
ТТАМАТөлбөр	0	0	0	0
Ойн нөөц ашигласны төлбөр	-	0	0	0
2.Татварын бус орлого	5,000.0	7660,0	2660,0	153
2.1.Хүү торгуулийн орлого	5000.0	7660,0	2660,0	153
Нийт дүн	165300,0	727659,9	562359,9	440

Эх сурвалж: Заг сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 440 хувь буюу 562359,9 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн байна. Орлогын нэр төрлөөр авч үзвэл цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого 27293,0 мянга, хүү торгуулийн орлогыг 153 хувь буюу 2660,0 мянган төгрөгөөр,, ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр 557437,4 мянган төгрөгөөр тус тус давуулан биелүүлсэн байна. Харин бууны албан татвар 80,0 мянга, улсын тэмдэгтийн хураамж 917,8 мянга, хадгаламжийн хүүгийн орлого 10872,6 мянга, үл хөдлөх хөрөнгө худалдан борлуулсны орлого 2117,0 мянга, малын тоо толгойн албан татвар 17,8 мянга, газрын төлбөр 1206,9 мянга, хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж 2580,6 мянган ,иргэний орлого тодорхойлох хуудасаар 6989,2 мянган төгрөгөөр тус тус тасарсан байна.

Төсөвт байгууллагын өөрийн орлогод сумын Засаг даргын Тамгын газар 1000.0 мянган төгрөгийн орлогоос 1030 мянган төгрөгийн орлого оруулж 30,0 мянган төгрөгөөр давуулсан байна.

Сум хөгжүүлэх сангийн зээл, хүүгийн төлөлтөөр тайлант онд 25000,0 мянган төгрөгийг оруулахаар баталснаас 29338,4 мянган төгрөгийн орлогыг оруулсан байна.

3.5.11 Зардлын данс

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 70105, 70106, 70503, 71602, 71702, 71801, 71802, 72101 гэсэн кодтой 8 хөтөлбөрт зориулан 1161030,0 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 998040,5 мянган төгрөгийг гүйцэтгэлээр зарцуулснаас мянган төгрөгийг 895740,5 мянган төгрөгийг урсгал зардалд зарцуулж 102300,0 мянган төгрөгийг хөрөнгийн зардалд буюу ОНХС-ийн хөрөнгөөс зарцуулсан байна.

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	Заг сумын Засаг дарга	1161030,6	998040,5	162990,1	86
2	70105 Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллага	80721,5	69305,3	11416,2	85,8
3	80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал	5700,0	5700	0	100
4	70106 Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	320180,7	308200,5	11980,2	96
5	80106 Баг хорооны үйл ажиллагааны зардал	58613,5	55803,0	2810,5	95
6	80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал	12500,0	12494,3	5,7	100
7	80815 Сонгуулийн үр дүнгээр чөлөөлөгдсөн	14373,3	14353,3	20	100.0
8	81102 Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	50000,0	48082,0	1918	96
9	81701 Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээх зардал	88000,0	80730,9	7270	92
10	82212 хур хог хаягдал, орчны бохирдол	6000,0	5996,6	0,4	100
11	Гамшгаас сэргийлэх сургалт сурталчилгаа				
12	71602 Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ	39066,0	37415,3	1651	96
13	71702 Соёл урлаг	47003,1	46002,5	1000,6	98
14	71801 Сургуулийн өмнөх боловсрол	34085,7	28373,9	5711,7	83
15	71802 Ерөнхий боловсрол	121703,8	95832,9	25870,8	79
16	70503 Орон нутгийн зорилтот орон оруулалт	20870,8	10000	10870,8	48
17	83401 ОНХС-Итгэлцүүрээр тооцох	112852,1	87300,0	25552,1	77
18	73402 ОНХС-хайгуулийн тусгай зөвшөөрлийн төлбөр				
19	83405 ОНХС Малын тоо толгойн албан татвар	20000,0	0	20000,0	0
20	83406 ОНХС -бусад	22860,1	5000,0	746,4	22
21	72101 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих	106500,0	87450,0	19050,0	82
	Нийт дүн	1161030,6	998040,5	162990,1	86

3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн харьяаны 5 төсвийн байгууллага төсвийн төслийг бэлтгэж, аймгийн СТСХ-т хүргүүлсэн бөгөөд Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2021.12.20-ний өдрийн 5/10 дугаар тогтоолоор нийт 1214015,4 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Хүснэгт №14. Төсвийн төлөвлөлт байгууллагаар /мянган төгрөг/

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Орлогын төрөл	Төсвийн төсөл	Анх батлагдсан төсөв	Зөрүү
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	66948,0	84099,9	17151,9
Засаг даргын Тамгын газар	613657,9	551826,0	-61831,9
Сургууль	156935,6	156935,6	0,0
Цэцэрлэг	54046,2	54046,2	0,0
Эрүүл мэндийн төв	39066,0	39066,0	0,0
Соёлын төв	44958,7	44958,7	0,0
Сум хөгжүүлэх сан		106500,0	106500
Орон нутгийн хөгжлийн сан		176583,0	176583
Нийт дүн	975612,4	1214015,4	238403,0

Эх сурвалж: Заг сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 8 хөтөлбөрийн арга хэмжээний зардалд сумын ИТХ-ын 2021.12.20-ний өдрийн 5/10 дугаар тогтоолоор анх 1214015,4 мянган төгрөгөөр баталсан бөгөөд 2022.06.16-ний өдрийн 06/09 дугаар тогтоолоор 52948,8 мянган төгрөгөөр бууруулж 1161030,6 мянган төгрөг болжээ.

Нийт зардлын 135712,2 мянган төгрөгийг орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилтээс, 515807,6 мянган төгрөгийг санхүүгийн дэмжлэгээс, 165300,0 мянган төгрөгийг сумын орон нутгийн орлогоос, 22500,0 мянган төгрөгийг үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос, 321710,8 мянган төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс тус тус санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг 497107,6 мянга, орон нутгийн орлогоос 727659,9 орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилтээс 134965,8 мянга, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 31368,4 мянга, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 1030,0 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч 62312,1 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт №15. Төсвийн гүйцэтгэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь	ОН
ЗДТГ	549667,5	525660,2	24007,3	96	380840,0
ИТХ	86421,5	75005,3	11416,2	87	0
Соёлын төв	47003,1	46002,5	1000,6	98	0
Сум хөгжүүлэх сан	106500,0	87450,0	19050,0	82	-
Сургууль	121703,8	95832,9	25870,9	79	0
Цэцэрлэг	34085,7	28373,9	5711,8	83	0
ЭМТ	39066,0	37415,3	1650,7	96	0
ОНХС	176583,0	102300,0	74283,0	58	40870,8
Нийт дүн	11161030,6	998040,5	162990,1	86	421710,8

Эх сурвалж: Заг сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл мянган төгрөг буюу 86 хувьтай байгаа нь ЗДТГ-ын урсгал зардлыг 24007,3 мянга, ИТХ-ын урсгал зардлыг 11416,2 мянга, орон нутгийн хөгжлийн сангийн зардлыг 74283,0 мянга, Сургуулийн байр ашиглалтын зардлаас 25870,9 мянган төгрөгийг тус тус хэмнэсэн нь голлох нөлөөг үзүүлж байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд дээд шатны төсвийн захирагчаас хуваарилсан 11717,0 мянга, аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 2840,4 мянга, төсөвт байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 27742,3 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг олгож, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж 38242,3 мянган төгрөгийг зарцуулж 4057,0 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 16. Нэмэлт санхүүжилтийн дансны судалгаа /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	ИТХ	ЗДТГ	НИЙТ
НИЙТ ОРЛОГО	1,300.0	40999,3	42299,3
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,300.0	10417	11717,0
ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		2840,4	2840,4
Төсөвт байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		27742,3	27742,3
НИЙТ ЗАРЛАГА	1,300.0	40999,3	42299,3
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,300.0	36942,3	38242,3
Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг		4057,0	4057,0
Төсөвт төвлөрүүлсэн	0.0	0.0	0.0

Эх сурвалж: Заг сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Баянхонгор аймгийн Санхүүгийн хяналт, аудитын алба нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилтын хүрээнд 103 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг 86.5 хувийн гүйцэтгэлтэй тайлагнасан байна..

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайланд толилууаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй, аудитад ажил гүйлгээг түүврийн аргыг ашиглан гүйцэтгэсэн болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяалагдах 2 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сан, нийт 4 байгууллагын санхүүгийн тайлан 4 улсын төсвийн байгууллагын тогтмол зардал нэгтгэгдсэн байна

**Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

Төрийн аудитын байгууллагаас Заг сумын Засаг даргын харьяа 4 байгууллагын санхүүгийн тайланг түүвэр аудитад хамруулан санхүүгийн аудитыг гүйцэтгэсэн байна.

Хүснэгт №17. Төсвийн шууд захирагчийн аудитын дүн

Байгууллагын нэр	Байгууллагын тоо				Аудитын санал дүгнэлтийн төрөл				
	Хамрагдвал зохих	Хамрагдсан	Гүйцэтгэсэн		Бүгд	Үүнээс			
			Бие дааж дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан		Зөрчилгүй	Хязгаарлагдтай	Сөрөг	Санал дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
ЗДТГ	1	1		1					
ИТХурал	1	1		1					
ОНХС	1	1		1					
СХС	1	1		1					
НИЙТ ДҮН	4	4		4	0	0	0		0

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын зөрчлийн нэгтгэл

Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 38,923.4 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрсэнд зөрчил давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өгч ажилласан байна. Хүснэгтээр харуулбал:

Хүснэгт №18. Төсвийн шууд захирагчийн алдаа зөрчлийн дүн

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа зөрчлийн дүн		Үүнээс: Залруулагдаагүй алдаа, зөрчлийн шийдвэрлэлт							
			Залруулга		Тогтоосон төлбөрийн акт		Өгсөн албан шаардлага		Өгсөн зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн зөрчил										
ЗДТГ	1	3,678.0							1	3,678.0
ОНХСан	1	36,145.4							1	36,145.4
СТА зөрчлийн дүн	2	39823.4	0	0	0	0	0	0	2	39823.4
СТА-аар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал										
ЗДТГ	0	0								
НХСан	0	0								
Нийцлийн аудитын дүн	0	0								
Нийт дүн	2	39,823.4							2	39,823.4

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын зөрчлийн нэгтгэсэн

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт болон Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгаж үр дүнг баримтжуулсан.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 157 мэдээллээс 152 мэдээллийг хугацаанд нь, 3 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 2 мэдээллийг мэдээллийн хугацаа болоогүй байна.

Хүснэгт 19. Шилэн дансны мэдээлэл

д/д	Хугацаа	Төрөл	Мэдээлвэл зохих/удаа	Хугацаанд оруулсан	Хугацаа хоцроосон	Хугацаа болоогүй
1	Бүтэн жил	14	14	11	1	2
2	Хагас жил	3	3	3		
3	Улирал бүр	2	8	8		
4	Сар бүр	5	60	60		
5	Тухай бүр	6	72	70	2	
	Нийт	30	157	152	3	2

Эх сурвалж. Заг сумын Засаг даргын шилэн дансны цахим хуудас

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тайланд онд Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг мөрдөж ажиллахыг бүх шатны төсөв захирагчид даалгасан. Уг хуулийн хэрэгжилтийг Заг сумын Засаг даргын харьяа төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгахад дараах зөрчил илрээгүй байна.

3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 4 алдаа, зөрчил илэрснээс алдаа, зөрчил давтан гаргахгүй байх н 4 зөвлөмж хүргүүлсэн ба зөвлөмжийн хэрэгжилтийг сумын Засаг даргын 2022 оны 06 дугаар сарын 15-ний өдрийн 3/108 тоот албан бичгээр ирүүлж хэрэгжилтийг тооцсон байна. Хэрэгжилт дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 20 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		Хэрэгжилтийн хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Төлбөрийн акт							
Зөвлөмж	4	0	4	0			100.0
Нийт	4	0	4	0			100.0

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар алдаа зөрчил давтан гаргахгүй байх 15,859.9 мянган төгрөгийн 2 зөрчил илэрснээс 15,859.9 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд албан шаардлага өгч, зөрчил давтан гаргахгүй байх 1 зөвлөмж хүргүүлээ.

4.1.1 Албан шаардлага

Малын тоо толгойн албан татварын орлогоор тайлант онд 37,172.9 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээр ногдуулалт хийсэн байхад 21,313.0 мянган төгрөг төвлөрүүлж 15,859.9 мянган төгрөг дутуу төвлөрүүлсэн

Шийдвэрлэсэн нь: Малын тоо толгойн албан татварын 15,859.9 мянган төгрөгийн дутуу төвлөрсөн албан татварын орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх албан шаардлага хүргүүлэв.

4.2.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. БҮРТГЭЛ, ТАЙЛАГНАЛТАЙ ХОЛБООТОЙ

Илрүүлэлт: Заг сумын Засаг даргын тайланд нэгтгэгддэг төсөвт байгууллагуудын 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 39,823.4 мянган төгрөгийн 2 алдаа, зөрчил илэрсэн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Өөрийн харьяанд нэгтгээгддэг төсвийн шууд захирагчдын Нягтлан бодох бүртгэлийн тайлагнал, төсвийн зарцуулалтад тавих хяналтыг сайжруулах

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Хавсралт 1.: Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо	Аудитын нэр:	Заг сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудит	Аудитын код:
2022			БНА-2023/4/НА-СТА-ТТЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:		Заг сумын Засаг дарга	Мянган төгрөг

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
ТТЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар:					
1	Малын тоо толгойн албан татварын орлогоор тайлант онд 37,172.9 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээр ногдуулалт хийсэн байхад 21,313.0 мянган төгрөг төвлөрүүлж 15,859.9 мянган төгрөг дутуу төвлөрүүлсэн	15,859.9	Албан шаардлага өгөв.	Төсвийн захирагч, Санхүүгийн албан дарга	Т.Нямжаргал, Д.Дуламсүрэн
2	Заг сумын Засаг даргын тайланд нэгтгэгддэг төсөвт байгууллагуудын 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 39,823.4 мянган төгрөгийн 2 алдаа, зөрчил илэрсэн байна.	0	Зөвлөмж өгөв.	Төсвийн захирагч, Санхүүгийн албан дарга	Г.Доржбат, Б.Анхбаяр
ДҮН		15,859.9			

оОо